

- своєчасність – момент здійснення нагляду повинен якомога повніше сприяти його об'єктивізації;
- адекватність – узгодженість показників, що контролюються, з параметрами, які окреслюють цілі;
- гнучкість – пристосування механізмів нагляду до змін у середовищі функціонування контролюваного об'єкту;
- економічність – перевищення вигід від нагляду над витратами для його здійснення.

Недотримання вимог щодо ефективного нагляду загрожує формуванням ситуації, коли нагляд здійснюється заради нагляду, що є неприпустимим.

Використані джерела

1. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>

Островська Катерина

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Здреник В.С.)

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ: ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ

Одним з чинників, що роблять вплив на економічний механізм управління якістю, є стандартизація. У міру розвитку сучасного суспільства, еволюції самої стандартизації, її роль посилюється і стає ще більш ваговою. В умовах глобалізації та розвитку міжнародних відносин акцент на потребі стандартизації в різних галузях, як справедливо зазначають сучасні науковці та практики, має важливе значення для забезпечення зростання інвестиційної привабливості й підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання [2; 4].

Міжнародна організація зі стандартизації (International Organization for Standardization – ISO) офіційно почала функціонувати 23 лютого 1947 р. як добровільна не урядова організація з штаб-квартирою в Женеві [3]. Вона була заснована на основі досягнутої на нараді в Лондоні в 1946 р. угоди між представниками 25-ти індустріально розвинених країн про створення організації, яка володіє повноваженнями координувати на міжнародному рівні розробку різних промислових стандартів і здійснювати процедуру ухвалення їх як міжнародних стандартів. У Центральному секретаріаті ISO працює близько 200 чоловік, які здійснюють організацію поточної роботи комітетів, інформаційне забезпечення членів ISO, технічну і організаційну підтримку роботи секретаріатів комітетів і підкомітетів.

Основна мета ISO була сформульована в Статуті: «...сприяння розвитку стандартизації у світовому масштабі для забезпечення міжнародного

товарообміну і взаємодопомоги, а також для розширення співпраці в галузях інтелектуальної, наукової, технічної і економічної діяльності» [1; 3]. Офіційні мови ISO – англійська, французька і російська.

До складу ISO входять організації по стандартизації понад 145 країн, нею розроблено і опубліковано більше 14 тис. стандартів, щорічно публікується понад 800 нових і переглянутих міжнародних стандартів у різних областях, зокрема в: машинобудуванні, металургії, хімічному виробництві, виробництві будівельних матеріалів, сільському господарстві, а також в області графіки і фотографії, інформатики, охорони здоров'я і медицини.

Всі стандарти носять рекомендаційний характер, проте, вони можуть затверджуватися і як обов'язкові національні. Багато стандартів ISO на системи менеджменту прийнято в більш ніж 90 країнах, зокрема в США, Європейських державах, Україні, Росії і багато інших. Більше 30 тис. експертів беруть участь в роботі 187 профільних технічних комітетів, 576 підкомітетів, 2057 спеціалізованих робочих групах [1].

Стандарти ISO, які акумулюють передовий науково-технічний досвід багатьох країн, націлені на забезпечення єдності вимог до продукції, яка є предметом міжнародного товарообміну, включаючи взаємозамінність комплектуючих виробів, єдині методи випробувань і оцінку якості виробів. Користувачі міжнародних стандартів ISO – промислові і ділові круги, урядові і неурядові організації, споживачі і суспільство в цілому.

У стратегії останніх років ISO приділяє особливу увагу торговельно-економічній діяльності, що вимагає розробки відповідних рішень на користь ринку, і оперативної моделі, що дозволяє повною мірою використовувати потенціал інформаційних технологій і комунікаційних систем, враховуючи при цьому, в першу чергу, інтереси країн, що розвиваються та формування глобального ринку на рівноправних умовах.

До її важливих заслуг слід віднести розробку таких, що знайшли всебітне застосування фундаментальних системних стандартів по управлінню якістю продукції (ISO 9000) і навколишнім середовищем (ISO 14000) та багато ін.

Відомо, що основним завданням вищого керівництва компанії є створення системи менеджменту, орієнтованої на досягнення стратегічних цілей. Для цього використовують різного роду інструменти і підходи, зокрема стандарти на системи менеджменту.

У міру розвитку й вдосконалення систем менеджменту підприємств і організацій зростає роль стандартів ISO. Їх дія розповсюджується на всі види управлінської діяльності, зокрема менеджмент якості, екологічний менеджмент, менеджмент професійної безпеки і здоров'я, системи соціальної відповідальності, менеджмент інформаційної безпеки та інше, які є частиною загальної системи менеджменту підприємства.

У глобальному сенсі розробка стандартів ISO 9000 була обумовлена

зростанням конкуренції в світовому масштабі і, у зв'язку з цим, необхідністю підвищення конкурентоспроможності підприємств за рахунок поліпшення якості продукції. Крім того, еволюційний розвиток суспільного виробництва, об'єктивна необхідність задоволення зростаючих потреб населення неухильно висувало на перше місце основну мету – підвищення якості життя. В цьому контексті міжнародні стандарти відіграють не останню роль.

Використані джерела

1. Міжнародна організація зі стандартизації: [Електронний ресурс] // Вікіпедія – вільна енциклопедія. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/> Бібліографія – https://uk.wikipedia.org/wiki/ISO_9000.
2. Здрик В. Порівняльна характеристика міжнародного та вітчизняного регулювання питань фінансового інструментарію / В. Здрик // Галицький економічний вісник. – 2007. – № 3 (14). – С. 154-158.
3. Міжнародна стандартизація та сертифікація: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nvppoint.com/uk/mizhnarodna-standartizatsiya-ta-sertifikatsiya/>
4. Семенишена Н. В. Відмінності національних облікових систем як перешкоди на шляху до міжнародної стандартизації // Збірник всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку державного контролю і аудиту в Україні». – 2009. – С. 327-328.

Островська Соломія

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Заставнюк Л. І.)

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ

У системі соціально-трудових відносин ринкової економіки України особливе місце займають процеси щодо формування дієвої системи мотивації персоналу. Власне, наявність ефективної системи мотивації персоналу прямим чином впливає на забезпеченість підприємства висококваліфікованими спеціалістами, що на сьогоднішній день є надзвичайно актуальними та злободенними проблемами.

З метою оптимізації ефективності використання персоналу підприємства доцільно використовувати наукові доробки вітчизняних та зарубіжних учених. Зокрема особливу увагу необхідно акцентувати на практичному застосуванні найбільш дієвих інструментів стимулювання працівників, зокрема формуванні систем матеріального та нематеріального заохочення персоналу до трудової діяльності, а також залучення персоналу підприємства до управлінської діяльності.

Основою системи мотивації персоналу є стимул. У науковій літературі здебільшого виокремлюють чотири форми стимулів: